

2. Kävlinge kommun idag

2. Kapitlet beskriver kommunens särdrag och identitet, vilka styrkor respektive svagheter som finns samt vilka hoten och möjligheterna är inför framtiden. I kapitlet ges även en beskrivning av kommunens läge i regionen.

2 Kävlinge kommun idag

2.1 Profil, särdrag och identitet

Kävlinge kommun ligger i den sydvästra delen av Skåne och gränsar till Landskrona, Svalöv, Eslöv, Lund och Lomma kommuner. Kävlinge, som har en nära koppling till städerna Lund och Malmö, är en av de starkast växande kustkommunerna inom Öresundsregionen. Ett bra geografiskt läge, goda kommunikationer, m.m. har medfört en gynnsam utveckling och att kommunen upplevs som attraktiv för boende och företag. Kommunens attraktivitet vitsordas i olika intervjuundersökningar och efterfrågan på nya bostäder är stor liksom efterfrågan på mark för etablering av nya företag. Detta medför att kommunen har en positiv syn på den framtida utvecklingen.

Bland kommunens större orter kan nämnas centralorten Kävlinge, där det bor ca 8700 invånare samt Furulund, Löddeköpinge, Ålstorp-Hofterup och Dösjebro. Den kommersiella och offentliga servicen samt verksamheter är framförallt knutna till de största orterna Kävlinge och Löddeköpinge. De senaste fem åren har Kävlinge haft en positiv befolkningsutveckling. En stor andel av invånarna pendlar ut ur kommunen för att arbeta.

Kävlinge kommuns totala yta är ca 293 km², varav cirka hälften utgörs av hav. Kommunens markområde består till 70 % av jordbruksmark, 10 % bebyggelse, 4 % skogsmark samt cirka 16 % övrig mark. Kommunen domineras av slättlandskap. Jordbruksmarken inom kommunen tillhör landet allra bästa. Kävlinge är en relativt naturfattig kommun, mindre än 10 % av kommunens areal beräknas vara tillgänglig för rekreation och friluftsliv. Den naturmark som finns hyser dock stora värden för rekreation och för biologisk mångfald.

Ett varierat landskap med kust, ådalar, slätt och backlandskap

Kommunen har en ca 2 mil lång kustzon där det öppna, flacka landskapet möjliggör långa utblickar mot Öresund. Landskapet karaktäriseras av en svagt böljande jordbruksbygd med korsande ådalar som i nordost övergår i backlandskap.

Stora naturvärden

Kustzonen och ådalarna rymmer värdefulla naturmiljöer. Större sammanhängande naturområden finns främst i kommunens västra delar vid Järavallen-Ålstorp, Salviken-Löddeköpinge samt kuststräckan i anslutning till Lödde å/Kävlingeån. Samtidigt ökar fragmenteringen i andra delar av landskapet till följd av sammanslagning av jordbrukskiften och tätorts- och infrastrukturutbyggnad.

Gammal boplatz och handelsplats

Kusten var tidigt befolkad och kommunen är rik på förhistoriska lämningar med några av landets mera kända dösar och gånggrifter. Gravhögar från bronsåldern utgör karakteristiska inslag i landskapsbilden. Löddeköpinge var en av Nordens största handelsplatser under vikingatiden.

Värdefulla kulturmiljöer

Kävlinge har en fast förankring i den äldre bebyggelsemiljön. Kyrkbyar, storgodsmiljöer, fiskelägen, egnahemsbebyggelse, kvarnar och tidiga industrimiljöer är exempel på värdefulla kulturmiljöer inom kommunen.

Levande landsbygd

Landets bästa odlingsjordar finns inom de centrala och östra delarna av kommunen. Jordbruket är en viktig del och gårdarna ligger tätt inom kommunen. Hästintresset är stort och ett stadsnära boende på hästgård har blivit en attraktiv boendeform.

Bra kommunikationsläge

Kävlinge har historiskt och även i modern tid utgjort en viktig knutpunkt för kommunikationer. De äldre färdvägarna, sekelskiftets järnvägsutbyggnad och nutida motorvägar korsar kommunen och ger goda kontakter mot omgivande kommuner och stadscentra.

Centralt läge i tätbefolkad region

Inom en radie av drygt fyra mil från centralorten Kävlinge bor det närmare två miljoner människor.

Varierat näringsliv

Kävlinge och Furulund har ett förflutet som industriort. De stora företagen har ersatts av mindre och livsmedelsindustrins tidigare dominans har med åren minskat.

Handelscentra

Center Syd har utvecklats till en modern marknadsplats och är idag en av kommunens största arbetsplatser.

Besökskommun

Handelscentrat Center Syd, Järvallens rekreationsområde, golfvävingarna vid Barsebäck, Barsebäck Saltsjöbad och VikingaTiders motorträffar är exempel på anläggningar som varje år drar stora mängder besökare.

5

6

7

8

9

10

11

12

Attraktiva boendemiljöer

Vid sidan av god kommunal service med utbildning, vård och omsorg finns möjligheter till rekreation, friluftsliv och ett aktivt kulturliv. Närheten till naturen ger möjlighet till avkoppling och fritidsaktiviteter såsom fiske, kanotpaddling, bad, segling och ridning. Inom kommunen finns goda möjligheter till idrott.

Attraktivt kulturliv

Ett aktivt kulturliv påverkar den sociala och ekonomiska utvecklingen i kommunen. Det finns ett aktivt samarbete mellan de olika kulturella aktörerna i kommunen. För kommuninvånarna, barn såväl som vuxna, finns rika möjligheter till att uppleva kultur både som deltagare och åskådare i det stora utbudet av aktiviteter.

Barsebäckverket

Barsebäckverket, som är en av landets mest kända byggnadssiluetter, utgör ett dominerande inslag i kustlandskapet.

2.2 Nuläge och framtid

Kävlinge har unika kvaliteter att värna om inför framtiden. Det finns även en stor utvecklingspotential för t.ex. bostadsbyggande i kollektivtrafiknära lägen. Samtidigt finns det en del utmaningar inför framtiden att förhålla sig till. En analys av dagens förutsättningar ligger till grund för översiktsplanens framtidsbedömningar.

NULÄGE

Styrkor

- Bra läge i regionen, närhet till en stor arbetsmarknad
- Bra kommunikationsläge
- Attraktiv kustzon
- Attraktiva natur- och kulturmiljöer
- Goda möjligheter till närrekreation
- Bra företagsklimat
- Bra boendekommun
- Attraktiv besökskommun

Svagheter

- Kommunens bostadsområden har dålig kontakt med kustområdet.
- Många upplever inte Kävlinge som en kustkommun.
- Dåliga kollektivtrafikförbindelser inom delar av kommunen.

FRAMTID

Möjligheter

- Vidareutveckla kommunens profil som en attraktiv boende- och företagskommun.
- Ta vara på regionförstoringens möjligheter med bl.a. kopplingarna mot Malmö via Lommabanan.
- Att etablera ny bostadsbebyggelse vid havet inom Barsebäcksvetets område.
- Att etablera ny bostadsbebyggelse i anslutning till nuvarande och planerade stationslägen.
- Förbättra den lokala kollektivtrafiken och dess anslutningar till regionaltrafiken.
- Planera för återanvändning av tidigare verksamhetsområden som t.ex. Swedish Meats i Kävlinge och Barsebäcksvetet.

Hot

- Att avvecklingen av Barsebäcksvetet fördröjs och att försörjningssystemen till vetet permanentas för andra ändamål.
- Att planerad infrastrukturutbyggnad (väg och järnväg) försenas eller inte kommer till stånd.
- Att handelsetableringarna i regionen ökar i en omfattning så att Center Syd får svårt att konkurrera.
- Att miljöstörningarna genom transittrafiken på väg E6 ökar i sådan utsträckning att boendemiljön inom närområdet kraftigt försämras.
- Att kommunen växer för fort.
- Att ett hårt bebyggelsetryck långsiktigt fragmenterar landskapet.

2.3 Kävlinge i regionen

Skånes utvecklingsprogram

Region Skåne har tillsammans med Skånes 33 kommuner tagit fram ett utvecklingsprogram för Skåne. Syftet är att skapa gemensamma visioner, mål och handlingsplaner för Skånes utveckling. I detta anges följande fyra mål som ska präglade utvecklingen i Skåne:

- Tillväxt
- Attraktionskraft
- Bärkraft
- Balans

Målsättningarna ligger väl i linje med översiktsplanens strategier för kommunens utveckling.

Miljöprogram för Öresundsregionen

Öresundsregionens expansion kommer att leda till ökad integration och tillväxt, men också en ökad miljöbelastning. De danska och svenska regeringarna har därför tagit initiativ till genomförandet av ett gemensamt regionalt miljöprogram för Öresundsregionen.

Målsättningen med programmet är att man i ett gemensamt arbete ska utveckla Öresundsregionen till en av Europas renaste storstadsregioner.

I programmet finns målsättningar för vatten och luft samt rekommendationer för miljöinriktad fysisk planering. Rekommendationerna behandlar områden som markushållning, begränsning av transporternas resursförbrukning och miljöpåverkan samt vård och utveckling av områden för rekreation och biologisk mångfald.

Figur 3. Kävlinge i Öresundsregionen

Kollektivtrafiken kommer av miljö-, kostnads- och trängselskäl att bli allt viktigare under den närmaste 20-årsperioden. Kävlinge är i stor utsträckning en transitkommun. Väg E6 utgör huvudförbindelse från västra Sverige till hamnarna och tätorterna i västra Skåne. På sträckan mellan Helsingborg och Malmö går dagligen 4000 – 4500 lastbilar vilket gör denna sträcka till ett av de absolut tyngsta lastbilsstråken i landet. Järnvägslinjerna Väst-kustbanan och Godsstråket genom Skåne passerar genom kommunen.

Behoven av kapacitetsökningar på väg och järnväg och konsekvenserna för landskap och boendemiljö är en viktig fråga i kommunens översiktsplanering.

Kävlinge i regionen

Näringslivet i Kävlinge har under den senaste 20-årsperioden genomgått en stor strukturomvandling. De livsmedelsinriktade tillverkningsföretagen har successivt minskat i betydelse för sysselsättningen och idag pendlar ca 65 % av befolkningen till arbete utanför kommunen.

Kävlinge har sin starkaste koppling mot Lund, bl.a. beroende på den geografiska närheten. Många av kommunens invånare pendlar idag till de stora arbetsplatserna i Lund som t.ex. universitetssjukhuset, Lunds universitet samt stora företag som Tetra Pak, Sony Ericsson, Astra Zeneca och Alfa Laval. Den planerade starka utvecklingen av nya forsknings- och teknikföretag inom norra delen av Lund (med bl.a. utbyggnaden av MAX-lab och ESS Scandinavia) kan i framtiden innebära att många av de som flyttar in till regionen väljer att bosätta sig inom Kävlinge kommun. Lunds starka utveckling kan även stimulera utvecklingen av nya företag inom Kävlinge kommun. Lund har sedan länge varit centra för högre utbildning men Malmö har nu fått en alltmer växande betydelse.

Malmö har idag en stark expansion med utbyggnad av nya bostäder och verksamheter. Öresundsförbindelsen har medfört att integrationen inom Öresundsregionen ökar och den nära kopplingen till Kastrups internationella flygplats har förbättrat tillgängligheten och kontaktytan mot omvärlden. Malmös tillväxt medför att Kävlinges koppling mot Malmö i framtiden ökar i betydelse. Även Helsingborg expanderar starkt, vilket tillsammans med planerna på en ny Öresundsförbindelse kan innebära att Kävlinges idag svaga koppling mot Landskrona - Helsingborg kan komma att förändras.

De beslutade infrastrukturinvesteringarna och förbättringarna av kollektivtrafiken innebär att resmöjligheterna och tillgängligheten till regionens stora arbetsplatser avsevärt förbättras. Genomförandet av Citytunneln i Malmö december 2010, utbyggnaden av fyra spår mellan Malmö-Lund och Pågatågstrafiken på Lommabanan innebär att pendlingsmöjligheterna till och från Kävlinge avsevärt kommer att förbättras. Kommunens stationslägen blir successivt allt viktigare. Kävlinge station får en allt större betydelse som lokalt resecentrum.

Utvecklingen av de regionala trafikförbindelserna är en av de viktigaste frågorna i kommunens översiktsplanering.

Figur 4. Pendlingsrelationer till större tätorter utanför kommunen.